

YO-info

Lammin lukio 28.4.2026

YTL tietoa kokelaille

Ylioppilastutkintolautakunta
Studentexamensnämnden

Tutkinnon suorittaminen

Tietoa kokelaalle

Tutkinnon aineet

Tutkinnon rakenne

Ilmoittautuminen

Koepäivät

Koetilaisuuden kulku

Kokeiden arvostelu

Hyvän vastauksen piirteet

Pisterajat

Tulokset ja koesuoritukset

Oikaisuvaatimus

Usein kysyttyä

YO-tutkinnon rakenne

- tutkintoon on sisällytettävä vähintään **viiden** tutkintoaineen kokeet (sis. vähintään **yksi pitkän oppimäärän koe**)

- kokelaan ei tarvitse ilmoittaa etukäteen, mitkä kokeet ovat tutkintoon vaadittavia kokeita, vaan ylioppilaaksi voi valmistua millä tahansa kokeiden yhdistelmällä, joka täyttää vaaditut ehdot
- kaikki kokeet ovat osa yo-tutkintoa ja ne listataan samanarvoisesti yo-todistukseen

ILMO-työkalu

- ILMO-työkalun avulla voi kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä ylioppilastutkinnon voi suorittaa uuden tutkintorakenteen mukaisesti (<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>)

Tuleeko sinusta ylioppilas?

FI SV

Valittu opetuskieli: Suomi

Valitse kirjoitettavat aineet

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

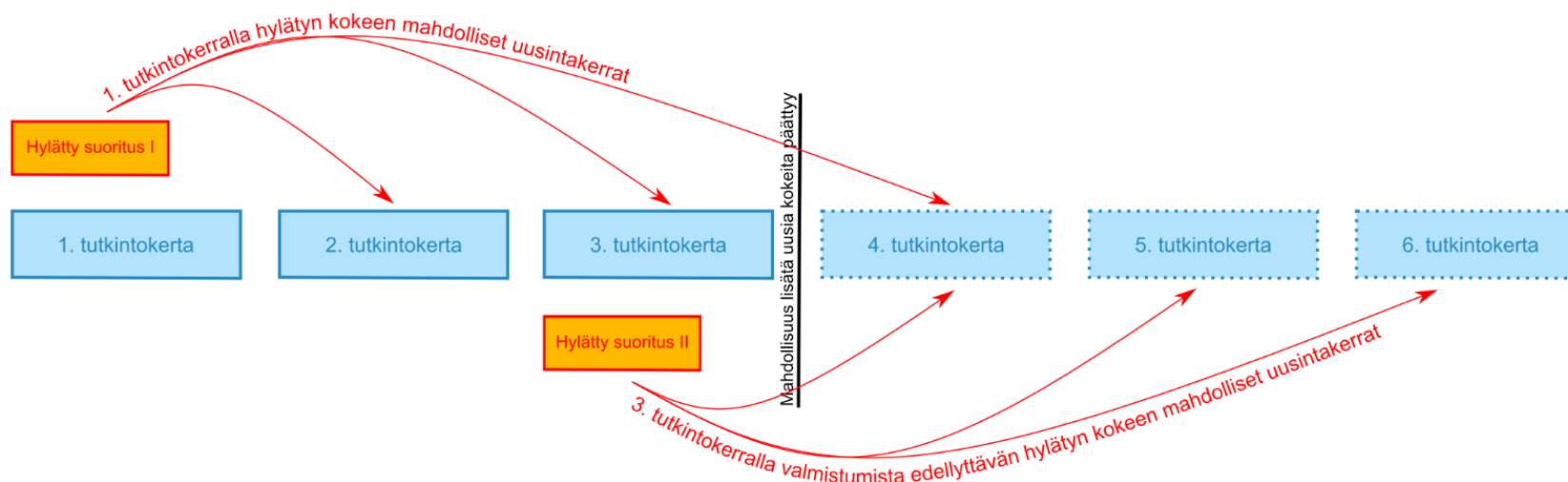
Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

Valitse aine ▾

YO-tutkinnon suorittaminen

- YO-tutkinto on suoritettava **enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana**.
 - esim. S2026, K2027, S2027
- Voit lisätä tutkintoosi uusia aineita näiden kolmen tutkintokerran aikana.
- Hylätyn kokeen saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.

Muita ohjeita

- Toisen kotimaisen kielen pitkän oppimäärän kokeen sijasta kokelas voi halutessaan tehdä toisen kotimaisen kielen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen.
- Voit suorittaa tutkinnossasi **eri tason kokeita samasta oppiaineesta**, esimerkiksi lyhyen matematiikan kokeen ja pitkän matematiikan kokeen.
 - vain toinen saman aineen kokeista voi kuitenkin kuulua tutkintoon vaadittavien viiden kokeen joukkoon
 - vaikka eri oppimäärien suorittaminen on mahdollista, kokelaan kannattaa ensisijaisesti osallistua ja valmistautua sen oppimäärän kokeeseen, jota hän on opiskellut
 - kahden oppimäärän suorittaminen voi antaa **lisäturvaa**, jos kokelas on epävarma hyväksytyin arvosanan saavuttamisesta
 - matematiikan eri oppimäärän kokeita ei voi suorittaa samana koepäivänä, joten suoritukset on jaettava eri tutkintokerroille

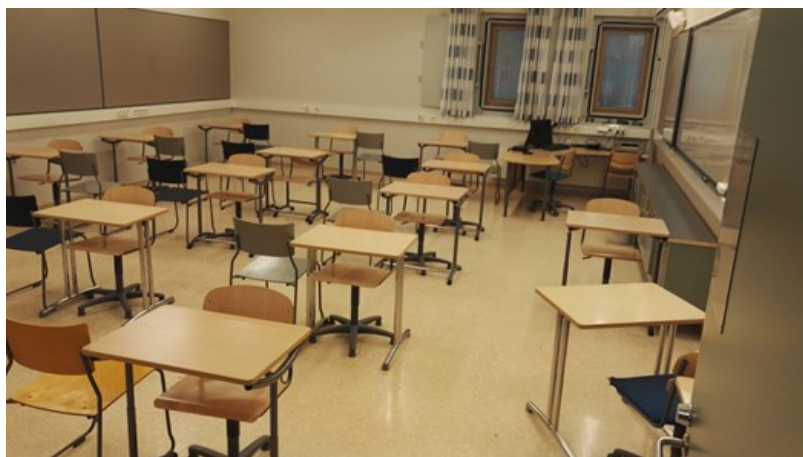
Osallistumisoikeus

- Sinulla on osallistumisoikeus, kun olet suorittanut
 - pakolliset opintojaksot aineessa, jonka kokeeseen osallistut
 - 6 op vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia kursseja (esim. B3-kielet SA ja RA)
 - äidinkielessä pakolliset opintojaksot ennen ensimmäiseen äidinkielen kokeeseen osallistumista

Valmistautuminen

- tutustu netissä kohteeseen [abitreenit](#)
- tee päivittäinen realistinen lukusuunnitelma: suunnittele myös lepo-
- käy läpi kaikki aiheet
- tee tehtäviä, vanhoja yo-kokeita

Abitreenit Valmistautuminen

Englannin suuri kuuntelukokonaisuus: treenaa näillä eri vaikeustason harjoituksilla yo-kokeeseen

© Julkaistu 07.02.2022 18:00.

Tutkintoon ilmoittautuminen

- Ilmoittaudu syksyn tutkintoon Wilmassa 13.-19.5.2026.
 - Ohjeistus: opinto-ohjaaja Raija Markkanen
 - Tarkista, että ilmoittautumistiedot ovat oikein.
 - Tarkista, annatko koululle oikeuden julkaista tiedon yo-tutkinnon suorittamisesta.
 - Ohjeistus: apulaisrehtori Jouko Töyry ja Opo Raija Markkanen. Tarkista, että ilmoittautumistiedot ovat oikein!
 - Tulosta yo-ilmoittautumislomake ja palauta allekirjoitettuna määräaikaan mennessä.
- **Palauta lomakkeet kansliaan koulusihteerille suoraan** (tarvittaessa peltiseen postilaatikkoon).
- Täytä samalla myös Wilman lomake B ylioppilastutkintosuunnitelmalomake. Muista, että ilmoittautuminen on **sitova**.
 - Jälkikäteen et voi muuttaa aineyhdistelmää tai kokeen tasoa.
 - Jos jäät pois kokeesta, johon olet ilmoittautunut ja johon sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi ja koe katsotaan hylätyksi ilman kompensatiomahdollisuutta.
- Määräajan päätyttyä ilmoittautuminen vaatii erityisen painavia syitä.
- Voit peruuttaa ilmoittautumisen syksyn tutkintoon viimeistään 5.6.2026 (kirjallinen ilmoitus rehtorille).

Tutkintomaksut

- Jos olet maksuttomuuden piirissä, voit suorittaa **maksuttomasti viisi ensimmäistä koetta**.
 - Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua saman, kyseisen kokeen uusintaan ilman maksua.
 - Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu seuraavissa tapauksissa
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
 - Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
 - Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
 - Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, Ytl valitsee, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti.
 - Hyväksytyt kokeen uusimisesta peritään aina maksu. Ylioppilastutkinnon valmistumisen jälkeen suoritetuista kokeista peritään aina maksu.
- Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi. Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.

Tutkintomaksut

- Maksut (s2026)
 - Perusmaksu: 0 euroa
 - Koekohtainen maksu: 41 euroa
 - Maksu oikaisuvaatimuksesta: 60 euroa
 - Laskut lähetetään kokelaille postitse heinäkuussa, eräpäivä on vuosittain noin 14. elokuuta.

Hylätyn kokeen uusiminen

- Hylätty arvosana ei vaaranna tutkinnon valmistumista, kunhan tutkinnon edellyttämiä kokeita on sopiva yhdistelmä suoritettuna.
- **Hylätyn kokeen** saat uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- **Tutkinnon suorittanut** saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.
- Kun uusit hylätyn kokeen, halutessasi **voit vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen**. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintoosi sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Jos määräaika kuluu umpeen tai jos et suorita hyväksytysti kolmannellakaan uusimiskerralla, koko tutkinto on suoritettava uudelleen.
 - Aiemman hylätyn tutkintoyrityksen hyväksytty koe voidaan lukea mukaan uuteen tutkintoon kuuden seuraavan koekerran ajan.
- Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen (hylätty arvosana kuitenkin merkitään todistukseen, jos kokelas suorittaa tutkinnon hylätyn arvosanan estämättä = kompensatio)
- **Voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita**, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa. Tämä voi esim. helpottaa mahdollisten kompensatiopisteiden saamista.

Hyväksytyn kokeen uusiminen ja tutkinnon täydentäminen

- Hyväksytyn kokeen saat uusia niin monta kertaa kuin haluat ja silloin kuin haluat riippumatta siitä, milloin koe on suoritettu.
- Kun olet suorittanut yo-tutkinnon, voit täydentää sitä uusilla kokeilla, joista saat erillisen todistuksen.

Kompensaatio

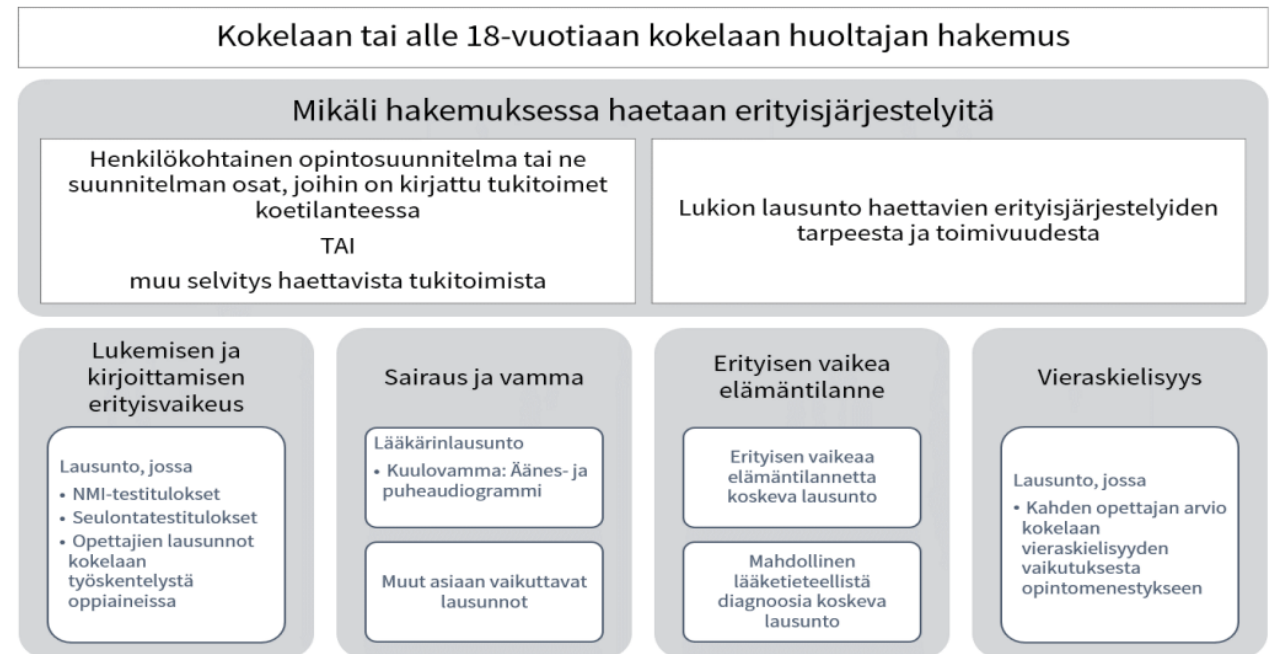
- Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin kokeesta.
- Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.
- Kompensaatiossa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavat 4 muuta koetta, joista kertyy eniten kompensatiopisteitä (L = 7, E = 6, M = 5, C = 4, B = 3, A = 2). Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensatiopisteitä.
- Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta.
- Huomioi, että voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa.
- Jos haluat kieltää kompensaation, siitä on ilmoitettava rehtorille kirjallisesti (syksyn tutkinnossa 4.11. ja kevään tutkinnossa 5.5.).

Digitaalinen Ylioppilastutkintotodistus

- Uudet ylioppilaat saavat paperisen ylioppilastutkintotodistuksen lisäksi myös digitaalisen todistuksen. Voit ladata digitaalisen todistuksen [Oma Opintopolku -palvelusta](#). Digitaalisen todistuksen tiedot päivittyvät, jos uusia kokeita tai täydennät tutkintoasi
- [Lue lisää ylioppilastutkintotodistuksesta täältä](#)
- Lukion virallinen päättötodistus tulee ladattavaksi saadun linkin kautta Atomi-palvelusta
 - Linkki on voimassa vain lyhyen ajan (2viikkoa)
 - Talleta digitaalinen todistus itsellesi
- Yo-juhlassa saatu paperinen lukion päättötodistus on epävirallinen
- Sinulla tulee olla **Wilman tiedoissa** jokin **muu sähköposti** kuin Tavastian tarjoama ***@kktavastia***

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Voidaan huomioida sairaus tai vamma, kuulovamma, näkövamma, lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus, erityisen vaikea elämäntilanne tai opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat).
- Ensisijaisesti huomioidaan **erityisjärjestelyin** (esim. lisäaika), joita on erikseen hyvissä ajoin haettava (ohjaus: erityisopettaja ja apulaisrehtori).
- Lausunnot ja hakemukset on toimitettava YTL:lle viim. 30.4. (syksyn tutkinto) tai viim. 30.11. (kevään tutkinto).

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Toissijaisesti koesuoritusta heikentävä syy otetaan huomioon poikkeavalla arvostelulla, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.
- Poikkeavaa arvostelua sovelletaan vain, jos erityisjärjestelyitä ei voida pitää riittävinä turvaamaan kokeen yhtäläisiä suorittamismahdollisuuksia, riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

Koepäivät (s2026)

Syksyn tutkinnon koepäivät

- ma 14.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
- ke 16.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
- pe 18.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ENA)
- ma 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (RUA, RUB)
- ti 22.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
- to 24.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 25.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
- ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (ENC, SAC, RAC)

Tutkinnon [hajauttamissuositus](#) Lammin lukiossa

- syksyn tutkinto: TE, GE, FI, KE
- kevään tutkinto: muut

Tutustu myös näihin

- [Tietoa kokeilaille](#)
- ILMO-työkalun avulla voi kokeilla, millaisilla aineyhdistelmillä ylioppilastutkinnon voi suorittaa uuden tutkintorakenteen mukaisesti (<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>)
- [Koetilaisuuden kulku | Ylioppilastutkintolautakunta](#)
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit (<https://cheat.abitti.fi/>)
 - **Valitse Abitti2**
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori (<https://math-demo.abitti.fi>)
- [Ylioppilastutkinnon yleiset määräykset ja ohjeet](#)

Kokeen suorittaminen

- kaikki kokeet ovat digitaalisia
- sinulla tulee olla mukana
 - tietokone ja tietokoneen virtajohto ja
 - kuulokkeet (ei langattomia laitteita)
 - lisäksi tarvittaessa verkkojohtopaikka (sovitin) ja USB-hub
 - tiedustelut: Vesa Karjalainen
 - kirjoitusvälineet (ei papereita)
- sinun tulee osata käynnistää oma tietokoneesi Abitti 2 -ympäristöön koneeseen aiemmin ladatulta ohjelmalta
 - [Ohjeita Abitti 2](#)
 - [Asennusohje omille tietokoneille](#) (korottajat, täydentäjät S2026)

Matematiikan ja äidinkielen koe uudistuvat

Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa. B-osa voi jakautua kahteen osaan, jotka merkitään tunnuksin B1 ja B2. Alla olevaan taulukkoon on merkitty, kuinka monesta tehtävästä kukin osa koostuu ja kuinka moneen tehtävään kokelas vastaa.

Osa	Tehtäviä	Kokelas vastaa	Apuvälineet
A	4-9	3-6	koejärjestelmän laskinohjelmia rajoitettu
B (voi jakautua B1- ja B2-osiin)	4-9	3-6	koejärjestelmän ohjelmat käytössä
Yhteensä	8-13	6-10	

Tehtävien pisteet annetaan kokonaislukuina. Kokeen enimmäispistemäärä on 120.

Kokelas aloittaa koetilaisuuden käynnistämällä koneensa ja tunnistautumalla kokeeseen. Kokelas voi vastata sekä A-osan että B-osan tehtäviin, mutta kokeen alkaessa kokelaalla on käytössään vain osa koejärjestelmän ohjelmista (ks. kohta 3 Kokeen rakenne).

Palautettuaan A-osan kokelas saa käyttöönsä kaikki koejärjestelmästä löytyvät ohjelmat ja voi jatkaa B-osaan vastaamista. A-osan palautettuaan kokelas näkee vain B-osan tehtävät eikä voi enää palata vastaamaan A-osaan.

A-osan palautukselle ei ole aikarajaa.

Kokeen A-osassa kokelaalla on käytössään Ylioppilastutkintolautakunnan Abicus-laskin.

Tehokkaampaan laskentaan kykenevien ohjelmistojen käyttö on estetty. Kokeen B-osassa kokelaalla on käytössä kaikki koejärjestelmään sisältyvät ohjelmat.

Äidinkielen koe uudistuu syksyn 2026 koekerrasta alkaen

- äidinkielen ja kirjallisuuden ylioppilaskokeessa otetaan käyttöön vastausten merkkimäärärajoitus.
- lukutaidon kokeessa on tarjolla vain yksiosaisia tehtävänantoja.
- lukutaidon kokeen yhdessä osassa vastauksesta saa 36 pistettä ja toisessa osassa 24 pistettä. Jollakin tutkintokerralla asia- ja mediatekstien tehtävistä saa 36 pistettä ja kaunokirjallisten ja muiden fiktiivisten tekstien tehtävistä saa 24 pistettä. Ollakin toisella tutkintokerralla pisteet ovat toisin päin.

Abitti 2 –koejärjestelmän ohjelmat

Ohjelma	Käyttötarkoitus
Abicode^A 1.4.2	Python-ohjelmistoympäristö
Abicus 1.1.5	funktiolaskin
Collabora Writer, Calc^A, Draw ja Impress 25.04.8.1	tekstinkäsittely, taulukkolaskenta ^A , esitysgrafiikka, vektorigrafiikka
Draw.io 27.0.5	kuvankäsittely
GeoGebra Math Apps Bundle^A 6.0.905.1	symbolinen laskenta (CAS)
Ketcher 3.12	kemian rakennekaavat
Klecks	kuvankäsittely
Koejärjestelmän ohjeet	fysiikka, kartat, kemia, matematiikka, musiikki, näppäimistö, ohjelmointi, yleisohjeet
Mafy-taulukot 1.8.3 (lukiot voivat asentaa omalla asennuskoodillaan)	matematiikan, fysiikan ja kemian taulukkosovellus
MAOL digitaulukot (lukiot voivat asentaa omalla asennuskoodillaan)	matematiikan, fysiikan ja kemian taulukkosovellus
PDFjs v5.4.54	PDF-dokumenttien lukuohjelma
TI ExamCalc for TI-Nspire CX II CAS^A 6.2.0.51 (lukiot voivat asentaa omalla asennuskoodillaan)	symbolinen laskenta (CAS)
Vernier Graphical Analysis Pro^A v6.2.0-3953 (lukiot voivat asentaa omalla asennuskoodillaan)	mittausdatan analysointi

Ylioppilastutkintotodistus

- YO-todistus lähetetään lukioon, kun olet suorittanut hyväksytysti kaikki viisi koetta ja lisäksi suorittanut lukion oppimäärän.
- Jos tutkinnon valmistumisen jälkeen täydennät tutkintoa uusilla kokeilla tai uusit jonkin kokeen, saat näistä kokeista erillisen todistuksen.